

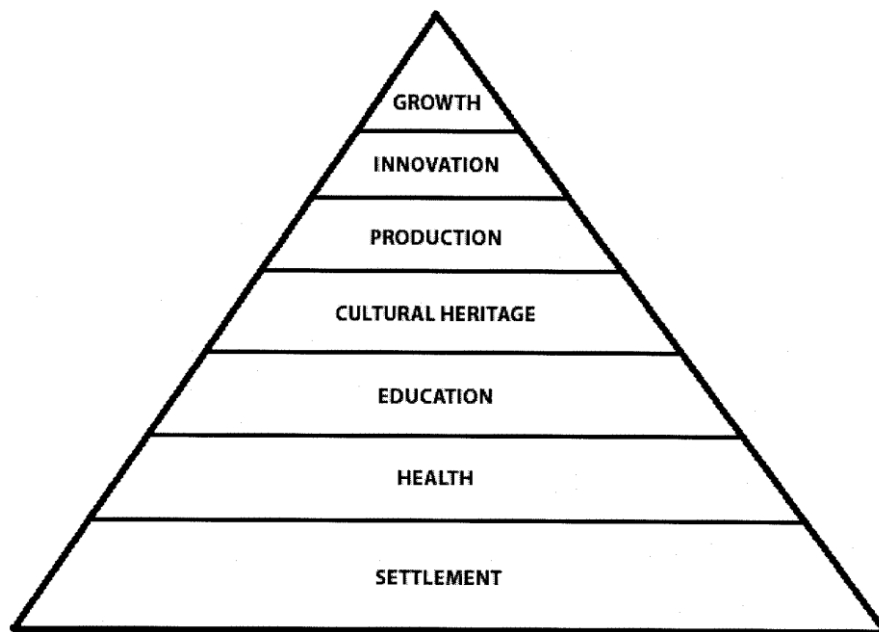
1. CONTEXT

In het Europa van vandaag zijn de regio's belangrijke polen voor de besluitvorming en de economie. Ze vormen de link tussen de lokale structuren, zoals de gemeenten, en de (supra)nationale niveaus. De burgers verwachten van de regio's dat ze de diensten toegankelijk maken die hun levenskwaliteit en hun persoonlijke ontwikkeling verbeteren. Nochtans hebben nog heel veel regio's te kampen met sociale ongelijkheid, met gezondheidsproblemen en met onbehaaglijkheid. Daarom is er een ware nood aan coördinatie van de regionale en lokale beleidvoering en initiatieven op het gebied van gezondheids promotie en preventie. Het is in die context dat het project "Healthy Regions" werd uitgewerkt.

Het project kaderde in het Europese Programma voor de Volksgezondheid (2008-2010) en in de Lissabonstrategie die, met het oog op de mondialisering, de demografische veranderingen en de ecologische uitdagingen, Europa voor investeerders en werknemers aantrekkelijker wil maken en de levenskwaliteit van de burgers en die van de toekomstige generaties wil verbeteren.

De gezondheid wordt te vaak gezien als een kostenpost in plaats van als een hulpbron voor de regio.

Dit project probeerde dat aspect aan te pakken door van het tegenovergestelde uit te gaan, namelijk dat de volksgezondheid - zoals blijkt uit de behoeftenpiramide voor groei in de figuur hieronder - een essentieel element is voor het vernieuwende karakter en dat regio's dankzij een strategische concentratie op de volksgezondheid tegelijk geld kunnen besparen en economische ontwikkeling kunnen genereren.

De behoeftenpiramide voor groei

2. PARTNERS

Zes regio's van Europa zijn partners in dit project:

- Brussels Hoofdstedelijk Gewest (België)
- Region of South Denmark (Denemarken)
- Schleswig-Holstein (Duitsland)
- Veneto Region (Italië)
- Orebro County Council (Zweden),
- South West Public Health Group (Verenigd Koninkrijk).

3. DOELSTELLINGEN

De doelstelling van het project "Healthy Regions" bestaat erin de gezondheid op de politieke agenda van de gewesten binnen de lidstaten te plaatsen en ze te helpen om op een strategische manier alle initiatieven voor promotie van de volksgezondheid en preventie en alle bestaande projecten te onderzoeken.

Met die aanpak willen wij:

- de lacunes bepalen in de gezondheidsbevoegdheden van de regio;
- aantonen welke kansen benut kunnen (en moeten) worden om van die regio's "gezonde regio's" te maken;
- concrete projecten op te starten in drie soorten milieus: de school, het gezin en de onderneming, die als voorbeelden van goede praktijken zullen kunnen dienst doen.

Het project wil zo de mentaliteit bij onze politieke besluitvormers doen veranderen:

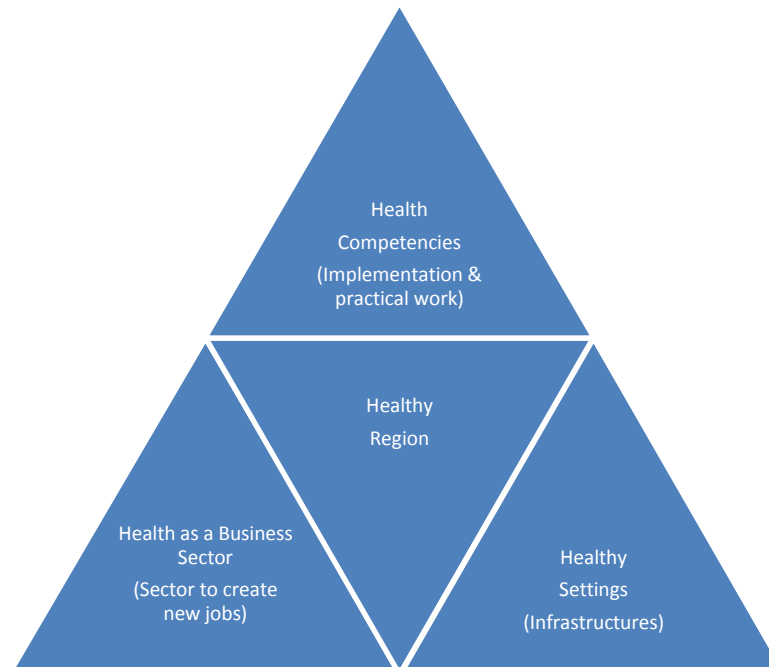
We **moeten uitgaven doen** in de gezondheidssector omdat onze burgers af en toe ziek worden.

We **willen investeren** in de gezondheidssector omdat het welzijn van onze burgers een plus is voor het gewest.

4. METHODE

Het project "Healthy Regions" spitst zich toe op drie complementaire luiken die als volgt schematisch voorgesteld kunnen worden:

1. De "Health Competencies" (gezondheidsbevoegdheden) komen aan bod met behulp van een ontledingsrooster ("Mapping or Dialogue Tool") dat de dialoog tussen de verschillende actoren op gang kan brengen en het mogelijk maakt om de bestaande bevoegdheden en goede praktijken alsook de lacunes op het gezondheidsvlak op het lokale niveau te bepalen.
2. Het instrument "Traffic light matrix" kan gebruikt worden om de gezondheidssector als economische sector van dichterbij te bekijken en zo de link te leggen tussen de gezondheidssector en de gewestelijke ontwikkeling.
3. Op basis van de gevonden resultaten kunnen pilotprojecten gestart worden in verschillende omgevingen (school, gezin, onderneming). Die projecten kunnen dienst doen als uitstalraam voor het concept van "Healthy Regions" en kunnen dienen als voorbeelden voor andere gewesten. In België werd de aandacht geconcentreerd op lopende initiatieven.

Het doel van het project was een nieuw concept voor "Gezonde regio's" uit te werken en door te voeren om op die manier te helpen praktische methoden (richtlijnen, aanbevelingen, middelen) gemakkelijker ter beschikking te stellen van de regio's zodat die gemakkelijk strategieën op het gebied van gezondheidspromotie en preventie zouden kunnen ontwikkelen die dicht bij de burgers staan.

Op basis van de zes regio's die bij dit project betrokken zijn, werden de functionaliteit en de efficiëntie van het concept "Gezonde regio's" onderzocht om te bepalen of het concept een hulpmiddel zou kunnen zijn voor de besluitvorming in de ontwikkeling van gewestelijke politieke gezondheidsstrategieën en van praktische pilotprojecten.

5. TOEPASSING IN HET BRUSSELS HOOFDSTEDELIJK GEWEST

In het Brussels Hoofdstedelijk Gewest zijn de bevoegdheden voor "gezondheid" verdeeld tussen een groot aantal politieke actoren en instellingen. Het is bijgevolg heel ingewikkeld om het concept van "Healthy Regions" op het gewestelijke niveau toe te passen. Een praktische aanpak vertrekkend vanaf de basis kreeg bijgevolg de voorkeur op een meer theoretische benadering in de dalende richting (van top naar basis). Het project richtte zich onder meer tot de wereld van verenigingen en het meest lokale niveau, met name dat van de gemeente. Ook de instanties in Brussel werkzaam op het gewestelijke of gemeenschapsniveau werden aangesproken. De bedoeling was de aanpak en de instrumenten te testen en te evalueren om te onderzoeken of het concept op ruimere schaal kan overgenomen worden door anderen.

6. VERSPREIDING VAN DE RESULTATEN

De eindresultaten van het project zijn ter beschikking van iedereen op de project-website <http://www.healthyregions.eu/>.

Op de website zijn naast de aangeboden instrumenten onder meer een catalogus van "goede praktijken" te vinden met projecten die in de verschillende Europese regio's liepen en/of lopen.

7. COÖRDINATIE

Projectcoördinatrice: South Denmark European Office te Brussel
Henriette Hansen, hha@outhdenmark.be
<http://www.southdenmark.be>

8. PARTNERS VOOR BELGIË:

OIVO

Onderzoeks- en Informatiecentrum van de Verbruikersorganisaties
Ingrid Vanhaevre, ingrid.vanhaevre@oivo.be
<http://www.oivo.be>

TEF-ULB

Université Libre de Bruxelles
Marianne De Troyer, mdetroyer@ulb.ac.be
<http://www.ulb.ac.be> - <http://www.soco-ulb.be/>

September 2010